

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо свободи мирних зібрань»

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

Внести до Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 35–37, ст. 446) такі зміни:

а) у частині четвертій статті 50 пункт 4 викласти в такій редакції:

«4) про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань»;

б) статті 182, 183 викласти в такій редакції:

«Стаття 182. Особливості провадження у справах про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань

1. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування можуть звернутися до адміністративного суду із позовною заявою про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань.

2. Позивач при поданні позову зобов'язаний надіслати копії позовної заяви та документів, що приєднуються до неї, відповідачеві (відповідачам) та третім особам листом з описом вкладення та на адресу електронної пошти, якщо в повідомленні про проведення мирного зібрання зазначена така інформація.

Позовна заява та приєднані до неї документи позивач оприлюднює, крім обмежень, встановлених законом, на офіційному веб-сайті.

Якщо у повідомленні про проведення мирного зібрання не зазначено поштову адресу відповідача, адресу електронної пошти та інші засоби зв'язку, то відповідач вважається належним чином повідомленим про звернення із позовною заявою, якщо її оприлюднено на офіційному веб-сайті.

3. Позовна заява про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань подається до окружного адміністративного суду за місцезнаходженням позивача протягом 24 годин після одержання повідомлення про проведення мирного зібрання.

Позовну заяву підписує керівник органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, або особа, яка його заміщає.

До позовної заяви додаються докази відправлення копії позовної заяви і приєднаних до неї документів та оприлюднення їх на офіційному веб-сайті.

Сторони у справах про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань звільняються від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях.

4. У разі коли позовна заява стосується невизначеного кола відповідачів суд залишає її без руху та надає строк для усунення недоліків, але не більше ніж 12 годин.

Невиконання вимог суду в установлений строк тягне за собою повернення позивачу позовної заяви та приєднаних до неї документів.

5. Позовна заява залишається без розгляду, якщо вона надійшла:

- 1) після закінчення строку, визначеного частиною третьою цієї статті;
- 2) в день проведення мирного зібрання;
- 3) після закінчення мирного зібрання.

6. Відсутність у позовній заяві поштової адреси, адреси електронної пошти відповідача не є підставою для залишення такої позовної заяви без руху, у разі, коли таку інформацію не зазначено в повідомленні про проведення мирного зібрання.

7. Про відкриття провадження у справі, дату, час та місце розгляду справи суд постановляє ухвалу та повідомляє про це сторони. Ухвала оприлюднюється на офіційному веб-сайті суду не пізніше наступного дня після її прийняття. Таке оприлюднення є належним повідомленням про дату, час та місце розгляду справи, якщо у позовній заяві не зазначено поштову адресу відповідача, адресу електронної пошти та інші засоби зв'язку.

8. Якщо відповідач не отримав копію позовної заяви, за його клопотанням надається час для ознайомлення з нею в суді та підготовки заперечень.

9. Суд вирішує адміністративну справу про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань упродовж двох календарних днів після надходження позовної заяви, а у разі надходження позовної заяви менш як за два календарні дні до проведення мирного зібрання – невідкладно з повідомленням осіб, які беруть участь у справі.

10. Участь позивача або його представника у судовому розгляді є обов'язковою. Неприбуття у судові засідання представника позивача або його представника, який був належним чином повідомлений про дату, час і місце розгляду справи, а також залишення позивачем або його представником зали судових засідань до моменту виходу суду до нарадчої кімнати, має наслідком залишення позовної заяви без розгляду.

Подання представником позивача клопотання про розгляд справи за його відсутності має наслідком залишення позовної заяви без розгляду.

Неприбуття у судові засідання відповідача, який був належним чином повідомлений про дату, час і місце розгляду справи, не перешкоджає судовому розгляду справи.

11. Обов'язок доказування обставин, що є підставами для встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань, покладається на позивача.

Позивач повинен обґрунтувати необхідність встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань у демократичному суспільстві та пропорційність запропонованого у позові способу обмеження.

12. У разі можливості досягнення згоди між сторонами щодо зміни умов проведення мирного зібрання з метою усунення підстав для встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань, суд надає сторонам час для примирення.

Примирення фіксується письмовою угодою про примирення між сторонами щодо проведення мирного зібрання, в якій зазначаються дата, час та місце проведення мирного зібрання та організатори.

У разі відмови відповідача від проведення мирного зібрання суд закриває провадження у справі.

13. У разі встановлення обмеження права на свободу мирних зібрань суд повинен обґрунтувати у постанові необхідність встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань у демократичному суспільстві, а також пропорційність способу такого обмеження, в тому числі з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Якщо для досягнення цілей такого обмеження достатньо застосувати менш обтяжливий для відповідача спосіб обмеження, ніж запропонував позивач, суд зобов'язаний його застосувати.

14. Встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань не повинно перешкоджати досягненню законної мети мирного зібрання щодо вільного вираження поглядів у межах видимості та чутності адресатів і своєчасного доведення цих поглядів до відома державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, суспільства чи інших адресатів.

15. Заборона проведення мирного зібрання застосовується як винятковий захід – лише у разі неможливості досягнути законних цілей обмеження в інший спосіб. Суд може обмежити лише те зібрання, про яке йдеться в повідомленні про його проведення.

Способи заборони мирного зібрання суд обирає, у тому числі з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

16. Судове рішення проголошується негайно в повному обсязі.

17. Копії судового рішення невідкладно видаються особам, які брали участь у справі, або надсилаються їм, якщо вони не були присутні під час його проголошення. Судове рішення розміщується на офіційному веб-сайті суду не пізніше наступного дня після його ухвалення.

18. Апеляційну скаргу на судові рішення може бути подано протягом двадцяти чотирьох годин з наступного дня після його проголошення.

19. Суд апеляційної інстанції розглядає апеляційну скаргу упродовж двох календарних днів після закінчення строку апеляційного оскарження, а в разі надходження апеляційної скарги менш як за два календарні дні до проведення мирного зібрання – невідкладно з повідомленням осіб, які беруть участь у справі.

20. Судові рішення першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку та судові рішення апеляційної інстанції, ухвалені за результатами розгляду апеляційної скарги, можуть бути оскаржені в касаційному порядку.

Позивач не може відмовитись від позову під час розгляду справи в касаційному порядку.

Стаття 183. Особливості провадження у справах про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення свободи мирних зібрань

1. Організатор (організатори), учасники мирних зібрань мають право звернутися до адміністративного суду за місцем проведення цих зібрань із позовною заявою про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення свободи мирних зібрань з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових чи службових осіб.

Сторони у справах про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань звільняються від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях.

2. Про відкриття провадження у справі, дату, час та місце розгляду справи суд невідкладно повідомляє позивача та відповідача.

3. Суд вирішує адміністративну справу про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення свободи мирних зібрань упродовж двох календарних днів після надходження позовної заяви, а у разі надходження позовної заяви менш як за два календарні дні до проведення мирного зібрання – невідкладно з повідомленням осіб, які беруть участь у справі.

4. Судове рішення проголошується негайно в повному обсязі.

5. Постанова суду в адміністративній справі про усунення перешкод та заборону втручання у здійснення свободи мирних зібрань виконується негайно.

6. Копії судового рішення невідкладно видаються особам, які брали участь у справі, або надсилаються їм, якщо вони не були присутні під час його проголошення.

7. Апеляційну скаргу на судові рішення може бути подано протягом двадцяти чотирьох годин з наступного дня після його проголошення.

8. Суд апеляційної інстанції розглядає апеляційну скаргу упродовж двох календарних днів після закінчення строку апеляційного оскарження, а в разі надходження апеляційної скарги менш як за два календарні дні до проведення мирного зібрання – невідкладно з повідомленням осіб, які беруть участь у справі.

9. Судові рішення першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку та судові рішення апеляційної інстанції, ухвалені за результатами розгляду апеляційної скарги, можуть бути оскаржені в касаційному порядку».

в) у частині першій статті 256:

пункт 6 виключити;

пункт 7 викласти в такій редакції:

«7) усунення перешкод та заборону втручання у здійснення свободи мирних зібрань»;

г) частину другу статті 256 доповнити пунктом 6 такого змісту: «про встановлення обмеження щодо реалізації права на свободу мирних зібрань».

**Голова Верховної Ради
України**